

Somatopedie

- ← zabývá výchovou a vzděláním jedinců s tělesným postižením
- ← pedagogika tělesně postižených/ pedagogika tělesně postižených, nemocných a zdravotně oslabených
- ← osoba s tělesným postižením = jedinec, který je omezen v pohybových schopnostech v důsledku poškození podpůrného nebo pohybového aparátu nebo jiného organického poškození

Klasifikace somatopedických vad

- ← podle doby vzniku:
 - ← poruchy vrozené včetně dědičných
 - ← získané
- ← podle stupně pohybové vady → obrny:
 - ← paréza
 - ← plégie
- ← podle postižené části těla:
 - ← centrální a periferní obrny
 - ← deformace a malformace
 - ← amputace

Formy MO

← SPASTICKÉ FORMY

← forma diparetická

← forma hemiparetická

← forma kvadruparetická

← NESPASTICKÉ FORMY

← forma hypotonická

← forma dyskinetická (extrapyramidová)

← často kombinace s poruchami duševního vývoje a sníženým intelektem, poruchami řeči, chování, epileptickými záchvaty, i smyslová postižení

Další centrální obrny

- ↖ dětská obrna (poliomyelitis anterior acuta)
- ↖ záněty mozku (encephalitis)
- ↖ mozkové nádory (tumor cerebri)
- ↖ mozkové příhody (iktus apoplecticus cerebri)
- ↖ mozkové embolie (embolia cerebri)
- ↖ traumatické obrny
- ↖ otřes mozku (komoce)
- ↖ stlačení mozku (komprese)
- ↖ zhmoždění mozku (kontuze - contusio cerebri)
- ↖ obrna míchy
- ↖ rozštěp páteře (spina bifida)
- ↖ rozštěp páteře a míšních plen (meningokéla)
- ↖ rozštěp páteře, plen a míchy (meningomyelokéla)
- ↖ degenerativní onemocnění mozku a míchy
- ↖ roztroušená skleróza mozkomíšní (sclerosis cerebrospinalis multiplex)

← II. Periferní obrny

← II. Deformace

← skoliózy a kyfózy

← luxace a subluxace

← progresivní svalová dystrofie

← IV. Malformace

← amélie - částečné chybění končetiny

← fokomelie - končetina navazuje přímo na trup

← V. Amputace

← VI. Chronické nemoci

- ← kardiovaskulární onemocnění
- ← onemocnění plic a dýchacích cest
- ← poruchy imunity
- ← alergická onemocnění
- ← kožní onemocnění
- ← poruchy metabolických procesů
- ← nádorová onemocnění
- ← neurologická / záchvatovitá onemocnění
- ← nadváha, obezita
- ← děti postižené neurózami a nervovými poruchami
- ← děti s poruchami psychiky a chování

Včasná podpora - stěžejní

- ← včasná diagnostika a komplexní péče o dítě (medicínsko-terapeutická, pedagogicko-psychologická) včetně poradenských služeb pro rodiče postiženého dítěte
- ← SPC
- ← požadavek plošného pokrytí
- ← mezioborová spolupráce
- ← nezastupitelná úloha rodiny v péči o dítě

ŽÁCI S TĚŽKÝM POSTIŽENÍM/ SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

Těžké postižení a souběžné postižení více vadami (kombinované vady - výskyt dvou a více postižení)

- ✦ komplex omezení člověka jako celku ve všech jeho prožitkových sférách a výrazových možnostech
- ✦ omezeny schopnosti emocionální, kognitivní, tělesné, sociální a komunikační
- ✦ omezení v kontaktu mezi interakčními partnery - narušení mezilidských vztahů
- ✦ vznik: výsledek seskupení škodlivých vlivů
- ✦ poškození centrálních funkcí, tj. podstatné narušení nebo ztráta koordinujících centrálních systémů, které *řídí a realizují vnímání, pohyb a jejich zpracování*
- ✦ často doprovázeno dalšími zdravotními potížemi
- ✦ vliv i na okolí - rodinu dítěte
- ✦ cílem je uspokojení základních životních potřeb těchto jedinců

← Za těžké postižení se považuje zvláště těžká forma nějakého druhu postižení. Podstatně jsou omezeny a změněny schopnosti emocionální, kognitivní, tělesné, sociální a komunikační, jedná se o postižení celistvosti člověka v jeho životních výkonech.

← Jde o tyto jedince:

← s těžkým zrakovým postižením

← s těžkým sluchovým postižením

← s těžkým tělesným postižením

← s těžce narušenou komunikační schopností

← hluchoslepí

← se souběžným postižením více vadami

← s autismem

← středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením

← Klasifikace vícenásobného postižení pro potřeby školství:

- ← společným znakem je mentální postižení + jiné
- ← kombinace vad tělesných, smyslových a vad řeči
- ← žáci a autismem, autistickými rysy

Bazální stimulace, snoezelen

- ← Koncept bazální stimulace, Snoezelen, aj.
- ← psychologická aktivita, snažíme se nabídnout jedincům s mentálním postižením a více vadami - možnost pro vývoj jejich osobnosti
- ← elementární základní nabídka - jedná se o podněty nabízené v *co nejjednodušší formě* všude tam, kde se jedinec v důsledku svého postižení *není schopen postarat sám o dostatečný přísun potřebných podnětů*
- ← základní princip: pomocí těla můžeme jedince uvést do reality zprostředkováním zkušenosti a vjemů
- ← matka/ terapeut/ pedagog
- ← somatické podněty, vibrační podněty, vestibulární podněty, orální podněty (čich a chuť), akustické podněty, taktilněhaptické podněty, vizuální podněty
- ← Ucelená rehabilitace